

Vad vill de politiska partierna med Rymd inför valet 2018?

Fråga	Bakgrund								
1. Ska Sverige öka sina ambitioner på rymd-området?	<i>Sverige satsar årligen ca 1 miljard i rymdanslagen, 3:4, 3:5 och 3:6 inom utgiftsområde 16 i statsbudgeten. Sverige ligger här under genomsnittet i EU.</i>	Ambitionen har ökat under mandatperioden. Den forskningspolitiska propositionen innebar tillskott för rymdverksamheten. Vi tycker det är viktigt att fortsätta höja ambitionen och ge långsiktiga villkor.	Vi har inga extra anslag i budgeten, men vi utesluter inte det framöver, då kopplat till en tydlig och framåtriktad rymdstrategi.	Ja, det är viktigt för utvecklingen och ger även positiva effekter på alltifrån utbildning och forskning till försvar och miljö.	Vi har tyvärr inte haft utrymme i vår egen budget att öka anslaget, men principiellt anser vi att bör öka våra ambitioner på rymdområdet.	Ja, vi tycker att det är viktigt att rymdverksamheten fortsätter att utvecklas. En ökad ambitionsnivå inom rymdområdet skulle leda till viktig forskning och mer kunskap inom en rad andra områden.	Sveriges ambitioner bör vara stora och sammankopplas med rymdstrategin för att ge politiken en långsiktig inriktning. Huruvida det krävs en ökning av rymdanslagen eller ej återkommer vi till i vårt budgetförslag för 2019.	Ja det borde man göra, med tanke på de högteknologiska företagen som finns i Sverige. Anslaget till forskningsbaserad rymdverksamhet i Sverige bör stärkas, åtminstone till en nivå som gör att Sverige når en genomsnittlig europeisk nivå per capita.	Vi anser att de resurser som idag tilldelas rymdforskning och rymdverksamhet är rimliga.
2. Bör Sverige anta en bred rymdstrategi som antas av riksdagen?	<i>Rymdutredningen (SOU:2015: 75) föreslog en rymdstrategi 2015. Flera remissinstanser pekade på behovet av en bred politisk förankring. Regeringen har aviserat att man avser presentera en svensk rymdstrategi.</i>	Ja	Ja. Det är märkligt och dåligt att rymdpolitik är ett nästan okänt begrepp i Sverige. Rymd är ett område där vi har bra utgångsläge, med lång erfarenhet, men politiken måste vakna för rymdbranschen förändras nu snabbt och både företag och nya länder är mycket ambitiösa.	Ja, Centerpartiet har varit drivande för att få till och anta en bred rymdstrategi.	Sverige har faktiskt inte haft någon rymdstrategi alls, och har det inte nu heller. Självklart ska vi ha en rymdstrategi för något vi satsar pengar på och är framstående på.	Vänsterpartiets anser att det viktigt att det görs.	Ja. Detta är en fråga som Moderaterna och Alliansen har drivit sedan 2014, då alliansregeringen tillsatte den utredning som var klar 2015. Sedan dess har tyvärr ingenting hänt. Nyligen fick vi också veta att den skrivelse som regeringen hade aviserat till mars månad blir försenad.	Ja absolut – viktigt att ambitionerna och möjligheterna är kända och beslutade av både politiker och branschen. En nationell svensk rymdstrategi bör ta fasta på att maximera samhällsnytta för satsade medel. Framstående forskning om klimat-effekter, effektiva samhällsfunktioner och industriell tillväxt bör stå i centrum.	Ja, och en sådan kommer att komma under våren.
3. Ska Sverige delta i internationellt rymdsamarbete?	<i>En stor del av svensk rymdverksamhet sker idag inom ramen för den europeiska rymdorganisationen European Space Agency, ESA. Rymden utgör idag en väsentlig infrastruktur för samhällsfunktioner/politikområden, och stora nyttor för näringar och medborgare. En allt väsentlig del av denna infrastruktur har utvecklats inom olika internationella samarbeten.</i>	Absolut. Vi vill att Sverige ska delta i internationella samarbeten liksom arbeta med frågorna nationellt.	Ja, allt annat vore håll i huvet.	Ja, det finns många fördelar med internationella rymdsamarbeten som ger positiva effekter för jobb och nya tjänster i Sverige.	Frågan är i det närmaste retorisk, självklart ska vi delta i internationella samarbeten inom rymden, och då speciellt med ESA.	Vänsterpartiet är för samarbeten som gynnar människors gemensamma intressen. Där är rymdforskningen central för att möta de klimatutmaningar vi står inför vilket kräver internationella samarbeten.	Ja. Sverige bör fortsätta vara en del av det internationella rymdsamarbetet för att ta del av nya innovationer, bidra med spetskompetens och vara en del av den samlade utvecklingen.	Ja. Att svensk rymdverksamhet t ex bidrar till kunskapen om klimatförändringar borde vara en hörnsten i svensk rymdstrategi för samarbete med andra länder. I detta ligger att det ofta är små och medelstora företag som står för innovation och tillväxt och att dessas betydelse för utvecklingen tydligt bör lyftas fram.	20 procent ESA:s av budget kommer från EU:s budget, och därmed vår medlemsavgift. Det är därför logiskt att Sverige bidrar och är delaktiga att forma EU:s rymdforskning. I den mån man lyckas bedriva bra verksamhet som bidrar till ett ekologiskt hållbart samhälle är samarbetet såklart positivt.
4. Bör Europa ha egna rymd-system och förmågan att säkra sitt "oberoende tillträde till rymden"?	<i>Idag har Europa genom ESA och andra organisationer egna system och program för övervakning/miljö (Copernicus), meteorologi (Meteosat), navigation (Galileo) samt ett eget program för bärarketer (Ariane, Vega) för att kunna skjuta upp satelliterna i rymden. Förmågan till dessa system har motiverats med att Europa inte skall vara beroende av t ex USA eller Ryssland.</i>	Ja, ett europeiskt oberoende tillträde till rymden är en viktig fråga och en del av den rymdpolitik som Socialdemokraterna driver.	Det är en rimlig hållning, men prioriteringen av vad som ska göras måste vara hård och fokusera på vad som är viktigast för Europas säkerhet.	Ja, det är en viktig fråga utifrån bland annat ett säkerhetsperspektiv att Europa har ett oberoende tillträde till rymden.	Europa måste ha egna system för tillträde till rymden. Vi kan inte vara beroende av USA där vi inte har en aning om vilken president de väljer och vilken inriktning de kommer ta i framtiden inom rymdområdet. Problematiken är ännu större när det gäller Ryssland.	Vi ser positivt på det arbete som ESA gör och vi har sedan länge varit för ett starkt svenskt stöd till det.	Vi står bakom nuvarande upplägg.	Ja, det tror vi är viktigt inte minst utifrån säkerhetssynpunkt.	Se fråga 3.
5. Bör Esrange stärkas som svensk rymdbas?	<i>Rymdutredningen pekade på potentialen för Esrange i Kiruna som en uppskjutningsplats för småsatelliter. Rymdstyrelsen och rymdbolaget SSC har utrett att detta kan ske på kommersiella grunder.</i>	Ja, vi ser god potential i en utveckling av Esrange. Det skulle stärka Norrbotten som region och Sverige som rymdnation, liksom gynna näringsliv och innovation i stort.	Esrange är en stor tillgång för Sverige som rymdnation och inriktningen med uppskjutning av små satelliter är bra. Viktigt att det sker på kommersiell grund och gärna i partnerskap med andra företag som delar risk.	Ja, Esrange är en viktig del för svensk rymd, vilket den även ska vara framöver och då kan det behöva ske förstärkningar.	Självklart skall Esrange stärkas. Hela Europa utnyttjar Esrange för de fina förhållanden som råder där, vilket gör den till en unik och utmärkt uppskjutningsbas. Den bör byggas ut och stärkas som bas för uppskjutningar.	Vi har inte tagit ställning till den frågan. Vi vill först se en konsekvensanalys gällande vilken påverkan på miljön en eventuell utbyggnad skulle få.	Esrange är en viktig infrastruktur och rymdanläggning för Sverige. För att behålla sin internationella attraktionskraft måste den dock underhållas och utvecklas. Om den nya möjligheten att skjuta upp småsatelliter skulle kunna ske på kommersiella grunder är vi villiga att titta vidare på detta.	Ja	Vi utesluter inte att det är möjligt i framtiden, men anser att vi behöver ytterligare underlag för att ta ett sådant beslut.
6. Ska Sverige eftersträva att skicka fler svenskar till rymden?	<i>2006 var Christer Fuglesang Sveriges första och hittills ende astronaut. Hans rymdfärder har fått stor uppmärksamhet inom och utom landet. Ännu har ingen bemannad rymdfart utgått från Sverige.</i>	Vår utgångspunkt är att rymdforskning och rymdverksamhet främst ska förbättra våra villkor här på jorden, men självklart är fler svenska astronauter i rymden något mycket positivt.	Fler svenska astronauter är viktigt för inspiration och inte minst som förebild för ungdomar. Liberalerna vill också se privat rymdturism från Sverige där många får chansen att uppleva rymden.	Det kan vara ett sätt att öka intresset för rymden, men det viktigaste för svensk utveckling är att stärka rymdbranschen.	Här är vi betydligt mer tveksamma till den direkta nyttan med just att skicka ut svenskar i rymden. Vi ser det i alla fall inte som en prioriterad fråga.	Vänsterpartiet ser inget egenvärde i fler svenskar i rymden.	Vi har inget uttalat mål om att få fler svenskar ut i rymden. Däremot är det självklart att Sverige ska vara en kunskapsnation, och vi är tacksamma för allt det arbete som Fuglesang har gjort och gör för Sverige. I synnerhet som vi vet hur inspirerande detta är för att locka unga människor till studier inom teknik och naturvetenskap.	Ja varför inte, om det stärker intresset för teknik & rymdfrågor.	Nej det är inte prioriterat.
7. Vilket departement och minister ska vara rymd-ansvariga?	<i>Rymdfrågorna berör många sakområden. Idag är ministern för forskning- och högre utbildning, Helene Hellmark-Knutsson Sveriges "rymdminister" och rymden hanteras av Utbildningsdepartementet. Tidigare har ansvaret för rymdfrågor i Sverige funnits på Näringsdepartementet.</i>	För oss är det viktigaste att rymdfrågorna ses som de breda och viktiga frågorna de är – de berör forskning, näringsliv, klimat, säkerhet osv. Det är viktigare än var de är belägna rent organisatoriskt.	Det spelar ingen större roll vilket departement det ligger under, utan det viktiga är att rymd blir en viktigare punkt på den politiska agendan.	Det viktigaste är inte vilket departement som har ansvar för frågorna utan att de hanteras utifrån både ett forsknings- och näringspolitiskt perspektiv utan stuprör på regeringskansliet.	En delikata fråga som berörs i olika sammanhang. Vi lutar nog att de utskott som bäst lämpar sig för rymdfrågor är utbildningsdepartementet och försvarsdepartementet. Dessa två departement bör möjligen ha gemensamt ansvar för rymdfrågorna.	Vänsterpartiet anser att det bör vara den minister och det departement som ansvarar för forskningsfrågorna eftersom det är den aspekt av rymdpolitiken som är viktigast för Sverige som land.	Det viktiga är primärt inte vilket departement som ansvarar för rymdfrågorna, utan att det finns en god samordning och samverkan mellan de olika departement som frågorna berör.	Vi förespråkar Näringsdepartementet och närings- och innovationsminister. Forskning tillhör alla branscher, så det motiverar inte nuläget.	Miljöpartiet anser att ansvaret bör ligga kvar under forskning och högre utbildning.
8. Ska Rymdstyrelsens förmåga stärkas?	<i>Rymdstyrelsen har idag ca 20 anställda. Under senare år har myndighetens ansvarsområden och uppgifter i internationella samarbeten ökat utan att myndighetens resurser nämnvärt stärkts. Därtill har Sverige en rymd-lagstiftning som är i behov av snabb översyn.</i>	Rymdstyrelsen är den centrala svenska rymdmyndigheten och de ska självklart ges goda villkor för att verkställa den svenska rymdpolitiken. Vi håller med om att rymdlagen behöver ses över.	Det kan vara nödvändigt med en mindre förstärkning, men det måste utgå från en tydlig idé om vad vi vill uppnå med Sverige som rymdnation.	Rymdstyrelsen har en viktig roll för att kunna stärka Sveriges ambitioner på rymdområdet. Särskilt utifrån internationella samarbeten.	Rymdstyrelsen bör ha större budget, vilket vi i framtiden ska ta hänsyn till i vår egen budget. Med största sannolikhet ger rymdverksamheten en hel del spinoff-effekter vilket då gör att en större budget betalar sig själv.	I dagsläget har vi inget sådant förslag. I vårt budgetarbete med regeringen har vi dock varit med och beslutat om satsningar på rymdforskningen.	I ett första steg vill Moderaterna att en rymdstrategi ska komma på plats. Därefter är det lämpligt att ta ställning till huruvida Rymdstyrelsens förmåga bör stärkas.	Ja. Sverige bör sträva efter att vara agendasettande, och nationella initiativ bör prioriteras. Endast med god egen förmåga att genomföra och delta i rymdprojekt kan Sverige vara en efterfrågad samarbetspartner och utöva inflytande i internationell samverkan.	MP anser att befintliga anslag till Rymdstyrelsen är adekvata för myndighetens nuvarande uppdrag. Vi delar uppfattningen att rymdlagstiftningen bör hållas uppdaterad.
9. Hur kan rymdintressena i Sverige öka politikens engagemang i rymdfrågor?	<i>Idag finns rymdfrågor långt ner på den politiska agendan. Arbetet med en rymdstrategi har tagit lång tid och få frågor och motioner i riksdagen berör rymd. Hur kan de som verkar inom rymdområdet öka politikens intresse?</i>	Vi vill visa hur viktiga rymdfrågor är för många politikområden och för våra villkor på jorden. Det kan vi lyfta i olika sammanhang, inte minst kopplat till utbildning, forskning och teknikutveckling.	Visa politikerna att många väljare faktiskt är intresserade av rymdfrågor.	Rymdfrågorna berör många av de frågor som debatteras när det bland annat handlar om jobb, miljö och säkerhet. Att koppla ihop rymdfrågorna med dessa på ett tydligare sätt och visa hur det hänger ihop kan öka det politiska engagemanget.	Jag delar inte riktigt den uppfattningen att rymdintressena skulle vara lägprioriterade. Inom utbildningsutskottet hyser samtliga partier, främst SD, S och M stort intresse för rymdfrågorna. Om sannolikheten för olika satsningar på rymdområdet är relativt hygglig kan flera partier, däribland SD, tänka sig att göra dessa satsningar. Självklart finns det satsningar i dagens Sverige som måste komma före, men taget i beaktande den storlek rymdsektorn har, är intresset och resurserna stort bland riksdagens partier för rymdfrågor.	Genom att tydligare åskådliggöra rymdverksamhetens kopplingar till övriga politiska sakområden.	Vi tror på en fortsatt dialog med både rymdintressena och olika partiföreträdare om rymdens olika samhällsnyttor och om hur rymdforskningen kan utvecklas på lång sikt. En viktig del i denna dialog bör vara att tydliggöra vilken roll rymden kan spela för Sverige som kunskapsnation.	Vi tror att det kan behövas en koppling till mera vardagsnära frågor som har stor betydelse för tillväxt och utveckling; som t ex skolan med fysik och matte som viktiga ämnen, produktutveckling för rymden som sedan blir "var mans egendom", satelliternas betydelse för klimatet med mera.	Engagemanget, och möjligheten att avsätta medel, är direkt beroende av hur väl rymdområdet kan möta våra stora samhällsutmaningar.
10. Vad vill ditt parti med rymden?		Sverige ska vara en av världens främsta rymdnationer och vår rymdforskning och rymdverksamhet ska fortsätta utvecklas. Rymden har stor nytta för villkoren på jorden och vi ska fortsätta bredda nyttan av rymd för att stärka Sveriges näringsliv och vår innovationskraft och skapa fler jobb. Sverige ska både ha nationell rymdverksamhet och delta aktivt i internationella aktiviteter. Vi ska också nyttja rymdens förmåga att inspirera människor för att öka intresset för naturvetenskap och teknik.	Sverige ska vara ledande i det stora skiftet där det privata näringslivet och entreprenörer allt oftare driver rymdutvecklingen framåt. Det innebär jobb, tillväxt och högteknologi i Sverige. Men allra viktigast är den fortsatta utvecklingen av solsystemet och människans närvaro i det. Sverige bör sätta upp ett mål om att en svensk ska till Mars på 2030-talet. Människligheten ska sträva framåt och inget symboliserar och förverkligar det mer än att vi besöker och etablerar oss på andra himlakroppar än jorden.	Centerpartiet vill skapa förutsättningar för att Sverige ska kunna utvecklas och fortsätta vara framgångsrik på rymdområdet. Det är en strategisk tillgång för att möta samhällets behov och för att stärka den svenska industrins konkurrenskraft. Det ger positiva effekter på alltifrån utbildning och forskning till försvar och miljö. Det är viktigt att vara aktiva i internationella samarbeten samt skapa bättre förutsättningar för nya innovationer och jobb.	Vi vill att Sverige är en framstående europeisk nation inom området och att Esrange sätts på kartan och blir en uppskjutnings-ramp att räkna med, en uppskjutningsplats med internationellt samarbete. Vi vill att rymdengagemanget ökar och att alla de fördelar med t ex jordobservering ökar i omfattning. Vi vill att svensk industri får mer och mer spinoff-effekter av denna verksamhet. Vi vill satsa och utveckla denna sektor.	Vänsterpartiet sätter forskning före näringslivets intressen kring rymden. Vi menar att rymdverksamheten har potential att spela en stor roll i att lösa några av samhällets största utmaningar så som det vårt klimat står inför. Samtidigt är det även viktigt att försvara människors rätt att leva i frihet och att motverka alla försök till att använda rymdverksamheten till ökad övervakning och inskränkningar av enskildas rätt till privatliv. Satelliter ska inte kunna missbrukas i militära insatser.	Moderaterna anser att rymden är viktig för Sverige eftersom den har stark koppling till samhällsutmaningarna. Inom näringen finns dessutom stora möjligheter för tjänsteutveckling, vilket framför allt kan gynna SME-företag. Rymdforskning är en kunskapsintensiv verksamhet som möjliggör teknisk språng och utveckling inom branscher alltifrån miljöteknik, finans och bygg, till lantbruk. Rymdforskning kräver mycket långa ledtider. Det är därför viktigt med en långsiktig och stabil finansiering.	All verksamhet i rymden syftar till att generera användbara data för forskning och samhällsfunktioner. Därför bör en rymdstrategi visa på skapande av användbara rymddata och att detta sker på ett effektivt sätt till maximal nytta för användarna även i framtiden. Att en sådan forskning, stödd av teknisk utveckling i framtiden, leder till samhällsnytta i form av långsiktig industriell tillväxt och konkurrenskraft är oomtvistat. Svensk rymdstrategi måste baseras på en tillit till detta långsiktiga samband.	Rymdfrågor är ofta fascinerande och intressanta. Svensk rymdverksamhet är viktig för svensk industri och Sverige som forskningsnation. För politiken som ständigt hanterar svåra prioriteringar är det dock inte ett mål i sig utan ett medel att uppnå samhällsnytta. Vi ser ett stort behov att allokera resurser till verksamhet som tar sig an att lösa de stora framtidsutmaningarna, att minska vår klimatpåverkan, värna den biologiska mångfalden och trygga jordens ekosystemtjänster. Om rymdforskningen är eller kan bli en del i lösningen av samhällsutmaningarna, bör den kunna få finansiering på det sättet också.